

LBRIS

We know
books

ALEX SĂNDULACHE

#POȚISĂRĂZI

Cancerul s-a folosit de mine
pentru a le face rău oamenilor pe care îi iubesc.
Aceasta este revolta mea.

„În toate acestea, Iov n-a păcătuț deloc
și n-a vorbit nimic necuviincios
împotriva lui Dumnezeu.”
Iov 1:22

București, 2023

C U P R I N S

Despre autor	7
Cuvânt-înainte.....	11
Prefață	13
Introducere.....	17
24 august 2016.....	19
25 august.....	29
26 august.....	35
27 august.....	40
28–29 august	48
30 august.....	53
31 august.....	62
1 septembrie	72
2 septembrie	84
3–4 septembrie	89
5 septembrie	94
6 septembrie	98
7 septembrie	106
8 septembrie	109
9 septembrie	114
10 septembrie.....	119
13 septembrie.....	124
15 septembrie.....	128
18 septembrie.....	131

19 septembrie.....	135
20–21 septembrie	141
22–23 septembrie	146
24 octombrie.....	150
8 noiembrie	154
29 noiembrie.....	157
14 decembrie.....	160
28 decembrie.....	164
17 ianuarie 2017	167
24 ianuarie	176
27 ianuarie	180
8 februarie.....	185
14 februarie	189
14 martie	199
15 martie	205
19 martie	212
21 martie	215
9 aprilie.....	219
20 aprilie	223
25 aprilie	226
5 mai.....	231
9 mai.....	238
20 august 2016.....	241
Epilog.....	249
Bibliografie.....	252

24 AUGUST

Imaginează-ți cea mai fericită experiență din viața ta. Ziua în care ai fost admis la facultate, bursa care te-a propulsat spre stele, momentul în care ai realizat că ai clădit o afacere de la zero sau prima dată când ți-ai ținut copilul în brațe. Pentru mine a fost 14 august 2016, duminica în care m-am căsătorit cu Saina.

Ne făcuserăm o grămadă de planuri. În primul rând trebuia să ne pregătim apartamentul. Să mutăm toate lucrurile Sainei în cei 50 m² în care urma să locuim împreună, cel puțin pentru următorul an de zile. Era nevoie de un dulap colosal, tip Narnia, pentru că n-ai văzut în viața voastră atâtea haine și perechi de pantofi câte avea această femeie. Chiar și azi, la un an distanță, încă mai dăruiește din ele și nu văd să se elibereze spațiul. Mă surprinde uneori cu o rochie pe care n-am mai observat-o până atunci, deși suntem de mai bine de trei ani împreună. Suspectez că rufele astea urmează circuitul apei în natură: se evaporă undeva deasupra capului meu și apoi se preling înapoi pe umerăș.

Ea trebuia să își termine facultatea, iar eu visam la afaceri, specializări și, împreună, ne gândeam serios la mutarea peste hotare. Părea că nimic nu ne putea sta în cale, fericirea ne era asigurată. Probabil și tu te-ai simțit la fel în punctul acela din viață când în sfârșit toate lucrurile se leagă și ai senzația că ești de neoprit.

*

Am schimbat discul cu Ella Fitzgerald, acum se aude Charlie Parker. Mi-am ales un ceai la întâmplare, un pliculeț dintre cutiile lui Miriam, pentru că, atunci când ești bolnav de cancer, începi să faci tot felul de nebunii, de exemplu, să îți faci un ceai fără să știi ce aromă are. Acum cred că sunt pregătit să vorbesc despre ziua pe care o rememorez în fiecare seară înainte de culcare, pentru că urăsc somnul, ca voi toți. E singura gaură în teoria mea că poți lumina orice, poți râde chiar și de cea mai neagră experiență.

*

24 august, la zece zile de la nuntă. Luasem deja trimiterea de la medicul de familie și îi privisem ochii obosiți în timp ce îmi spunea că nu crede să fie ceva serios. De ce ai spune așa ceva? Subconștientul meu înregistra totul și avea să pună cap la cap cel mai îngrozitor puzzle din viața mea. Dacă nu e ceva serios, nu subliniezi evidența. Remarca medicului fusese rostită pentru calmarea propriilor anxietăți.

În ziua respectivă ploua, mai încet așa, dar suficient cât să ude trotuarele. Am ajuns la sediul Institutului de Pneumologie, care se afla pe o stradă cu nume de capitală sau limbă străină, nu mai știu exact și cred că trebuie să rămână așa. O clădire veche, cu trepte tocite, parcă de pe vremea romanilor. Aveau luciul acela pe care îl văzusem în șinele lăsate de roțile căruțelor antice la Histria. O construcție la care te uiți bine, pentru că știi că n-o s-o mai vezi după inevitabilul cutremur devastator din România.

Încă de la ușa din lemn masiv și îmbâcsit m-a întâmpinat femeia de serviciu clasică, cu voce stridentă și tupeu din plin, dar totuși mai tânără decât profilul general, care mi-a ordonat să-mi scutur umbrela afară și să nu fac apă pe jos, acțiune în care mă angajasem deja și fără indicațiile ei. Stătea la taclale cu gardianul, pe care l-am întrebat unde o găsesc pe doamna doctor Spătaru.

Am urcat treptele unui etaj, gândindu-mă iar la cât de tare îmi bate inima imediat ce fac efort. Când ajungi într-un astfel de loc, încerci să atingi cât mai puține lucruri. Începi să îți imaginezi cum se târăsc cele mai scârboase bacterii pe ferestre, pereți, podea și pe corpurile celor care așteaptă în saloane. Totul e vechi, dărăpănat, doar afișele despre simptomele tuberculozei sunt noi. Mă gândesc că le am cam pe toate, mai puțin scuipatul sângelui. O sun pe doamna doctor și în cele din urmă intru. Îi explic simptomele: tuse seacă de vreo două luni. Nu sunt sigur dacă am slăbit și am fost obosit din cauza bolii sau pur și simplu pentru că m-am consumat atât de mult cu nunta. Mă trimite la radiografie și la spirometrie. Revin la parter, unde se află femeia de serviciu, și aștept, pentru că înaintea mea la rând sunt o mamă și fiul ei de vreo zece ani, obez. Pe hol sunt scaune și un televizor. Evident că plasma nu se află în fața scaunelor, așa că, dacă voiai să privești imaginile miraculoase, trebuie să te așezi cu fundul pe scările care duc la etaj. Mama și fiul se orientează repede. N-am chef de mizeriile de la televizor, așa că stau în nemurirea mea rece pe scaunele jechoase. Așteptând așa, îl am în vizor pe copil. Imediat observ că respiră aiurea, cu sincope. Mi se face milă

de el, așa mic, cu o problemă așa mare, dar, sincer, mă doare în cot de el.

Am pierdut capacitatea naturală de a-mi părea rău cu adevărat de cineva sau dorința de a-mi ajuta din toată inima aproapele. Le-am avut până pe la douăzeci de ani. Acum, nouă ani mai târziu, s-au întâmplat lucruri care mă fac să fiu complet detașat, gata să resping cel mai umil cerșetor, cea mai drăguță împărțitoare de broșuri de la metrou și să dau dovadă în general de puțină empatie. Pe cei care îmi bat la ușă cu legitimații și mape trebuie să mă abțin să nu îi agresez fizic și verbal, fără glume. Uneori mă tem de ce o să devin în douăzeci-patruzeci de ani. Cam cât de uscat pe dinăuntru o să fiu la optzeci de ani?

Până una-alta, sunt fascinat de felul în care se chinuie puștiul să nu se sufoce și ajung la concluzia că are o boală foarte gravă, care nu o să îi permită să ajungă la douăzeci de ani. Mai trag o tuse seacă și apare femeia de serviciu, care îi spune băiatului să nu mai stea pe trepte ca să nu răcească. Aștept să văd ce face: stă pe poziție sau ce-dează? E puternic, îi explică femeii că vrea să se uite la televizor. Ea se oprește pe loc și îl fixează cu privirea. Se gândește dacă să își impună voința asupra grăsuțului sau nu, văd cum e cuprinsă de fiorul milei și îngăduinței: *Băiețelul e bolnav, ce rost are să îl chinui cu tot felul de chestii în plus, lasă-l să stea unde vrea, că oricum are viața terminată.* Așa că, după ce îl pironeste cu privirea îndelung, își vede de treabă, fără să adauge vreo remarcă amenințătoare la care m-aș fi așteptat.

Îmi vine rândul la radiografie și totul se termină foarte repede. Ridic brațele, îmi țin respirația pe întuneric și gata. Pe hol văd cum iese medicul radiolog să îi dea mamei poza. Evident că nu e prima oară pentru ei, sunt versați, veterani ai iradierii.

O notă falsă îmi sună în creier în momentul în care sunt chemat înăuntru, în birou, în loc să mi se dea radiografia pe hol. Medicul radiolog mă întreabă ce probleme am. În ignoranța mea, mă gândesc că nu a ieșit nimic neobișnuit și deja mă văd cu tot felul de investigații aiurea pentru ceva invizibil, dar iritant. Îi și zic:

– Nu, de ce, n-a ieșit nimic?

Ea nu se lasă bătută:

– Probleme cu inima, coloana?

– Nu, femeie, sunt sănătos tun.

– Dar de ce ai vrut să-ți faci radiografie, ce te supără?

Îi zic că tușesc de câteva luni și apoi îmi spune una dintre cele mai mari tâmpenii pe care mi le-a spus un medic vreodată (Uneori mă întreb dacă facultatea de medicină nu a înființat o secție pentru studenții cu nevoi speciale, din criză de medici.):

– Mă gândesc să nu fi inspirat vreo bulă de aer de la atâta tușit.

Moment în care văd și eu pata albă, enormă, amorfă din mijlocul plămânilor. *Ce explicație mai e și asta? Bulă de aer? Ai terminat medicina sau școala superioară a vrăjitoarelor din Ferentariul de Jos?*

– Du-te la doamna doctor să vezi ce-ți spune, adaugă ea.

Am scos 50 de lei să îi dau și m-a refuzat. Asta chiar că a pus capac. Cine a mai văzut ca cineva din spital să refuze o șpagă? Subconștientul înregistra.

Eram deja speriat în timp ce urcam înapoi la dr. Spătaru, unde trebuia să fac și spirometria. Mă gândeam că trebuie să îi arăt opera de artă înainte să mă duc la următoarea examinare. Am intrat cu gândul că medicul radiolog e o incompetentă cu pile.

Cabinetul e mic. Sunt două mese înghesuite una lângă alta, o chiuvetă, un pat și două scaune. Masa medicului e în fața mea, masa asistentei stă perpendicular lipită de ea, în așa fel încât îi văd profilul celei care tot scrie la calculator. Peretele e aproape și pe el se află panoul luminos, unde îmi lipește radiografia. Acum văd și mai bine gaura albă care își întinde tentaculele groazei în fața medicului. Cuvintele următoare, rostite cu profundă îngrijorare și anxietate, îmi înfig cuțite ruginite în suflet de fiecare dată când mi le amintesc:

– Mamă, nu e bine. Ce alte simptome ai mai avut tu?

Și alte cuvinte în același stil. Simt că îmi pierd simțul echilibrului, că neoanele își schimbă culoarea, așa că mă așez pe scaun. Ea continuă cu întrebările, dar nu pot să îi răspund. Sunt undeva, departe...

– Aoleu, dar ce te-ai îngălbenit așa? Să nu ți se facă rău acum! Haide, că nu e nimic rău. Vorbește cu mine.

Încerc să îi răspund, dar cuvintele sunt adânc încuiate în mine. Fac eforturi supraomenești să mă comport normal. Încep iar să îi spun de oboseală, de scăderea în greutate. Apoi mă întrebă dacă tata e la serviciu sau în concediu. O jumătate dintr-un munte se prăbușește în lacul meu interior și coboară până în adâncuri. Dr. Spătaru pleacă și pare că stă o veșnicie cu nu știu ce treburi. Totul e înregistrat și totul se leagă. E interesantă reacția mea; și acum sunt fascinat de ea. Nimeni nu îmi spusese ceva concret, nu promisem un diagnostic, dar trupul meu îl știa deja, și încă foarte bine. Reacționa ca și cum ar fi primit o veste teribilă. La nivel mental nu conștientizasem că sufăr de vreo maladie foarte gravă, dar corpul mi-o luase înainte și se comporta exact ca în fața unei amenințări serioase.

*

Pauză de la scris, sunt în Franța, acasă la soră-mea. O discuție lungă cu ea despre istoria Franței și a României. Eu încerc să o conving că destinul unui popor atârână greu de contextul geopolitic, geografic și climatic al zonei, ea îmi spune că, din istoria românilor, au lipsit personajele cu adevărat importante, care să se sacrifice pentru neam și patrie. Vorbim despre prietena ei care a avut cancer la sân și despre cealaltă care are un nepot diagnosticat tot cu limfom Hodgkins. Schimb și CD-ul, aleg Peggy Lee. În altă cameră se aude Saina, care vorbește la telefon. Acum a ieșit și s-a dus la baie. S-a întors, cotrobăie prin bucătărie în timp ce vorbește despre nu știu ce articol de îmbrăcăminte pe care și-l cumpărase. Pare foarte fericită când vorbește la telefon.

*

Am început să mă gândesc la cancer pulmonar, dar nu simțeam nimic în plămâni, respiram normal. În tot timpul ăsta, Saina aștepta în mașină. Eram convingși că o să se termine totul repede și o să îmi spună că am nu știu ce alergie, pentru care o să-mi prescrie niște medicamente, iar apoi o să ne vedem mai departe de treburi.

Consultația venise după două zile de muncă asiduă, în care mutasem cam toate lucrurile din apartamentul unde stătea Saina cu chirie, în cel din Militari, unde locuiam eu de vreo trei-patru ani. La sfârșitul fiecărei zile ne prăbușeam, în Snagov, ca doi meteoriți fumegând. Era singurul loc aranjat unde ne puteam refugia în liniște, mai ales că părinții mei erau plecați în concediu. Acum eram ocupați, aveam mobilă de cumpărat, măsurători de făcut, haine de aranjat și spațiu mic de exploatat.

Ne aflam pe un pod care ne traversa viața și ne făcea trecerea spre căsnicie. Însă tot ce ne chinuiam noi să construim s-a dislocat dintr-odată, iar autostrada narativă a destinelor noastre a rămas frântă. Priveam înmărmuriți la hemoragia de mașini și bucați de asfalt care pluteau de jur-împrejur în eter. Totul fusese suspendat.

Asistenta încerca să mă liniștească, dar nici ea nu credea ce spunea:

– Hai, ce poate să fie așa grav? Chiar dacă e tuberculoză, se vindecă.

Tremuram din toate încheieturile și simțeam că mi se face rău, pentru că nu mâncasem nimic. În ultimul timp aveam chef să fac pe eroul, să plec la drum fără nimic în stomac, să muncesc toată ziua ca apucatul, iar seara să îmi satisfac din plin foamea, la gândul că am mai slăbit câteva grame în ziua respectivă. Numai că azi, toate resursele mele inepuizabile s-au evaporat rapid în fața acestui efort paralizant.

Au urmat câteva mesaje între mine și Saina.

(Eu): 10:23 – Roagă-te!

Saina: 10:27 – Vrei să vin acolo?

(Eu): 10:29 – Stai acolo și roagă-te.

Saina: 10:39 – Ce se întâmplă?

(Eu): 10:40 – Nu a ieșit bine radiografia. O să mă interneze oricum. Doamna doctor vorbește cu alți doctori. Te iubesc!

Saina: 10:41 – De ce nu mă lași să vin și eu acolo? Alex, te roog! Și eu te iubesc!

(Eu): 10:47 – Pentru că abia mă țin să nu mă sparg în 100 000 de bucăți și, dacă te văd și pe tine aici... nu cred că o să mai pot rezista, dar vino dacă crezi că o să te simți mai bine.

Saina: 10:53 – Am ajuns aici.

(Eu): 10:55 – Etajul 1, cabinet 2.

Când a sosit Saina, vorbeam la telefon cu R. M. și îi explicam că trebuie să mă internez pentru mai multe analize a doua zi la prima oră și că nu mai pot veni la radio. Am avut dreptate. Când am văzut-o pe Saina, am simțit cum se dezintegrează și ultimul atom din barajul meu și am început să plâng. I-am închis telefonul șefei, care credea că nu mai vreau să vin la muncă. Însă fusesem destul de cutremurat la telefon, încât și-a dat seama că am o problemă gravă. Chiar dacă eram vulnerabil, era mai bine cu Saina, mult mai bine.

Dr. Spătaru a început să o scalde cu sarcoidoză, însă era clar că era ceva grav. Voia să mă internez la Spitalul Militar, unde avea relații. Saina sugera să mergem la cel mai bun spital de profil din România, adică Institutul „Marius Nasta”(M. N.), unde făcuse stagiul de pneumologie. Doar că nu prea aveam cunoștințe acolo. Erau niște profesori din facultate, dar cel mai probabil își luaseră concediu. În final, am anulat programările făcute de dr. Spătaru și am decis să riscăm la Institutul M. N.

Stăteam pe hol în timp ce doamna doctor redacta trimiterea pentru internare. Îmi disprețuiam slăbiciunea. Nici măcar nu știam ce boală am, dar plângeam ca o fetiță. Între timp, apucasem să trimit un mesaj pe grupul de familie din WhatsApp, unde erau părinții, sora și cumnatul meu.

(Eu) Alex: 10:40 – Rugați-vă pentru mine.

10:41 – Sunt la medic și ceva nu e bine.

Alexandru: 10:49 – Poate e de la oboseală și stres. Sper să fii bine.

Miriam (sora): 12:28 – Suntem alături de tine!

Alexandru (cumnatul): 15:35 – Ai aflat ceva, Alex?

(Eu): 16:24 – Măine... cred că mai aflu ceva. Trebuie să aveți puțină răbdare.

Alexandru: 16:26 – Și astăzi? Ne cam sperii.

Tata: 16:27 – Despre ce e vorba?

Ulterior mi-a părut rău că am intrat în panică și i-am băgat pe toți în sperieți. Părinții erau încă în Delta Dunării și urmau să se întoarcă duminică.

Am luat-o spre Institutul M. N., când plini de speranță, când în pragul disperării. Acolo ne-am dat seama că niciunul dintre doctorii pe care îi știa Saina nu se afla la muncă, așa că am intrat la cel mai mare medic rămas de serviciu. Soția a început să îi spună că fusese în stagiu la ei și apoi i-a arătat radiografia. Medicul nu s-a ferit să-și ascundă reacțiile. A articulat ceva ca un „uaaaau” sau un „aoleuuuu”, în timp ce îndrepta radiografia spre lumină, și apoi, în mai puțin de două secunde, a zis:

– Da, pare a fi Hodgkins.

Moment în care Saina a izbucnit instantaneu într-un plâns mut. Medicul încercă s-o liniștească:

– Hei, hei, ce faci? Nu plânge, nu plânge. Hei, nu plânge! Da? Deci mâine la prima oră să fiți aici pentru internare. Da, să văd foile, așa, mâine la 8:30 te prezinți aici, pentru că trebuie să faci toate analizele rapid, că nu e de joacă.

Când să ieșim pe ușă, nevastă-mea a început să lăcrimeze din nou.

– Hei, ce faci? Nu plânge, trebuie să fii puternică. Da? Haide, mâine dimineață la 8:30.

Știam că trebuie să fie ceva nașpa, așa că am încercat să n-o chinui aiurea pe Saina cu întrebările. La un moment dat, pe drum, în mașină, am întrebat-o dacă doctorița a zis Hodgkins și mi-a spus că nici ea nu știe sigur și că oricum nimeni nu poate să pună un diagnostic doar uitându-se cinci secunde pe o radiografie. M-am gândit că Hodgkins ăsta e un nume mai sofisticat pentru cancer. Parcă îmi aminteam ceva din Dr. House¹.

¹ Dr. House, M. D. este un serial american de tip dramă medicală, ce a debutat pe canalul FOX la data de 16 noiembrie 2004.

În după-amiaza respectivă ne-am anulat toate planurile și am mers la mall. Acolo am comandat ceva de mâncare, dar nu am simțit nicio poftă sau voință de a mă hrăni. Totuși m-am forțat să termin. Apoi am mers să vedem un film. Deși era foarte bun, nu m-am putut bucura deloc de el, ci am fost terorizat două ore de propriile mele gânduri și de oscilația chinuitoare între speranță și disperare. *Dacă e cancer și mor? Poate e doar o alergie ciudată sau sarcoidoza aia. Ce se întâmplă cu Saina? Abia ne-am căsătorit. Și tot felul de întrebări pe care ți le poți imagina și singur.*

Mă opresc aici pentru că îmi ajunge pentru ziua de azi. Măine încep chimioterapia.